

8. SINIF

LGS

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 3. ÜNİTE MİLLİ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM! KONU TESTİ

1. Falih Rifkî Atay, İnönü Savaşlarını “çete devrinden çıkan Anadolu’nun nizamlı ordusu ile kazandığı zaferler” olarak nitelendirmiştir. **Bu ifade ile aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmak istenmiştir?**

- A) Tekalif-i Milliye emirlerine
B) Bölgesel cemiyetlere
C) Düzenli orduya
D) Milli birlik ve beraberliğe

2. Urfa savunmasında yer alan Ali Saip (Ursavaş) Bey, Fransızlarla girdiği bir çarpışmanın ardından savaş alanını gezerken şu sözleri söylemiştir:

“Şimdi toprağa serilip kalmış bu bahtsız Fransız delikanlıları ne arıyorlardı burada? Niye geldiler, burada ne işleri vardı? Urfa nere, Paris nere? Neden gelip yaşamlarını burada bıraktı bu genç insanlar. Türk yurdunu ele geçirmek, Türk istiklalini yok etmek için buraya gönderilen bu bahtsızları oymakların ve çevre köylerin savaşçıları öldürmedi. Hayır, onları buraya gönderenler öldürdü.”

Ali Saip (Ursavaş) Bey bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmek istemiştir?

- A) Savaşın sorumlularına
B) Bağımsızlığın önemine
C) Vatanın bütünlüğüne
D) Milli birlik ve beraberliğe

3. II. İnönü zaferi sonrasında Mustafa Kemal’in İsmet Paşa’ya çekmiş olduğu telgrafta “Siz orada yalnız düşmanı değil bir milletin makûs talihini de yendiniz” ifadesi yer almaktadır. **İfadede yer alan “makûs talih” sözüyle aşağıdaki durumlardan hangisine vurgu yapılmıştır?**

- A) İçinde bulunulan sıkıntılı durumlardan yakın zamanda kurtarılacağına
B) Türk milletinin zor bir durum içerisinde bulunduğuna
C) Herhangi bir kurtuluş umudu olmadığına
D) Manda ve himayenin kabul edileceğine

4. Şahin Bey kendisinden Antep yolunu açmasını isteyen Fransız Komutanlığına şu mektubu yazmıştır:

“Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde Türk kanı vardır. Her bucağında bir atanın mezarı vardır. Eski zamanlardan beri Türkler bu topraklarda yaşamaktadır. Türk bu topraklara, bu topraklar da Türk’e ısındı, kaydandı. Sadece siz değil bütün dünya bir araya gelse bizi bu topraklardan ayıramaz. Sonra sen, Türk esir yaşamaz, diye duymadın mı? Namus ve hürriyeti için ölüme atılmak bize, ağustos ayı sıcaklığında soğuk su içmekten daha tatlı gelir. Sizler canı kıymetli insanlarsınız. Bize çatmayınız. Bir gün evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz. Yoksa kıyarız canınıza.” **Şahin Bey’in bu sözlerinden yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

- A) Vatan savunmasına önem vermiştir.
B) Uzlaşmacı bir tavır sergilemiştir.
C) Kararlı olduğunu ifade etmiştir.
D) Anadolu’nun Türkler için öneminden söz etmiştir.

5. “Kâzım Karabekir Paşa, anne babaları Erzurum ve Erzincan bölgelerinde öldürülen iki bin kadar yetim Türk çocuğunu evlat edinmişti. Bunlar, 4-14 yaş arasında çocuklardı. Kâzım Karabekir, çocukları özellikle birer sanat ve meslek sahibi olacak şekilde yetiştiriyordu. Bunlardan bazıları gayet iyi marangozluk öğrenmişti. Güzel resim çizmeyi, çocukça fakat sanatkârca oymalar yapmayı biliyorlardı. Kâzım Paşa, ceza usulünü kaldırmıştı. Bununla birlikte çocukların kişiliklerinin serbestçe gelişmesini önlemeyecek bir disiplin kurmuştu. Kötü hareketi görülen çocuğu karşısına alıp onunla tek başına konuşurdu. “Paşa Baba”nın bir kenara çekip öğüt verdiği çocuğun bir daha kötü bir şey yaptığı olmazdı. Çocuklarda en çok göze çarpan şey dürüstlük, doğru sözlülüktü. Bu özellikleri öğütlerle değil içinde yaşadıkları çevreden, havadan almaktaydılar.”

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Devletin asker ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.
- B) Düşmanla savaşın yanı sıra toplumsal hayat da şekillendirilmeye çalışılmıştır.
- C) Çocukların meslek sahibi olması amaçlanmıştır.
- D) Disiplinli bir yapı kurulmuştur.

6.

“Müslümanlar, Türkler!

Türk ve Müslüman bugün en kara gününü yaşıyor. Gece, karanlık bir gece. Fakat insanın hayatında sabahı olmayan gece yoktur. Yarın bu korkunç geceyi yırtıp parıldayan bir sabah yaratacağız. Bugün elimizde top tüfek denilen alet yok. Fakat ondan daha büyük, ondan daha kudretli bir silah var; hak ve Allah.”

Yukarıda İzmir’in Yunanlılar tarafından işgali üzerine 23 Mayıs 1919’da Sultan Ahmet Meydanı’nda yapılan mitingde Halide Edip’in yaptığı konuşma verilmiştir. **Bu konuşmadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**

- A) Türk halkının kurtuluş umudu devam etmektedir.
- B) Silah ve cephane eksikliği yaşanmaktadır.
- C) Türk milleti zor bir dönemden geçmektedir.
- D) Sultan Ahmet Meydanı’nda gerçekleştirilen bu miting İtilaf Devletleri tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

7. “Mondros Ateşkesi, Osmanlı Devleti’nin müttefikleriyle beraber sürüklendiği acı mağlubiyetin yüz kızartıcı bir sonucudur. Bu ateşkes maddeleri, Türk topraklarını yabancı işgaline açık hâle getirmiştir.”

Mustafa Kemal’in yukarıdaki sözü Mondros Ateşkes Antlaşması’nın hangi maddesine tepki olarak söylenmiştir?

- A) Hükümet haberleşmesi dışında tüm telsiz ve telgrafların kontrolü İtilaf Devletlerine bırakılacaktır.
- B) Toros tünelleri ve demiryollarının denetimi İtilaf Devletlerine bırakılacaktır.
- C) İtilaf Devletlerine ait olan esirler derhal serbest bırakılacak, Osmanlı esirleri ise serbest bırakılmayacaktır.
- D) Osmanlı ordusu terhis edilecek, silah ve cephaneleri İtilaf Devletlerine teslim edilecektir.

8. Kütahya – Eskişehir Muharebelerinin yenilgiyle sonuçlanması sonucunda Yunan ordusunun ilerleyişi ve Meclisin Kayseri’ye nakli haberi Ankaralıları müthiş telaşa düşürdü. Müftü, Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, memleketin ileri gelen kişileri toplu bir halde Mustafa Kemal’i ziyarete geldiler. Ziyarete gelen kişiler oldukça üzgün bir halde Mustafa Kemal’e “Ankara’yı terk edip bizi Yunanlıların eline bırakmayın, para isterseniz bütün nakdimiz, servetimiz sizindir, can isterseniz bütün eli silah tutanlarımız emrinizdeyiz.” diyerek meclisin Ankara’da kalmasını istediklerini ifade ettiler.

Yukarıda verilenler doğrultusunda Ankara halkı için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Milli Mücadeleyi desteklemişlerdir
- B) Meclisin Ankara’da kalması için gerekli özveriyi göstereceklerini ifade etmişlerdir.
- C) İstanbul Hükümeti’ne olan bağlılıklarını sürdürmüşlerdir.
- D) Kurtuluşa dair inançlarını yitirmemişlerdir.

9. I. Yunanistan’daki Türkler ile Anadolu’daki Rumlar yer değiştirecek (mübadele) ancak Batı Trakya’daki Türkler ve İstanbul’daki Rumlar mübadele dışı bırakılacaktır.

II. Boğazların yönetimi başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona bırakılacaktır.

III. Gökçeada ve Bozcaada hariç Ege Adaları Yunanistan’a bırakılacaktır.

IV. Boğazların her iki yakası da askerden arındırılacaktır.

Lozan Antlaşmasına ait bu maddeler dikkate alındığında hangisi ya da hangileri uluslararası eşitlik ilkesi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I ve IV

10.

I. İnönü Savaşı sonucunda yaşanan gelişmelerden hangisi uluslararası nitelik taşır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Hazırlayan
Gözde Öznalbant